

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ความต้องการในด้านต่างๆ ล้วนเพิ่มมากขึ้น หากมองทางด้านอุตสาหกรรมด้วยแล้ว ยังมีแนวโน้มที่มีความต้องการมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับ ปัจจุบันโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มักจะสั่งผลิตชิ้นส่วนต่างๆ จากผู้ผลิตรายย่อย เพื่อลดภาระต่างๆ ของโรงงานลงหากผลิตชิ้นส่วนเอง ทำให้มีการแข่งขันกันเองระหว่างผู้ผลิตรายย่อยมากขึ้น ทั้งในเรื่องของคุณภาพและราคา เพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เพื่อทราบถึงสภาพการณ์และความสามารถในการเอาชนะคู่แข่งของผู้ผลิตนั้น ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญต่องานการบริหารต้นทุนมากขึ้น เพื่อที่จะได้นำเอาผลที่ได้ไปใช้ตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง การบริหารต้นทุนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารย่อมจำเป็นที่จะต้องข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ด้วย ระบบต้นทุนการผลิตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ผลิตควรพัฒนาและปรับปรุงระบบต้นทุนการผลิตที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้ผู้บริหารประเมินศักยภาพในการแข่งขันผิดพลาดได้

จากการสำรวจข้อมูลในโรงงานตัวอย่างพบว่าสภาพปัญหาเกิดจาก ระบบการคิดต้นทุนที่ใช้อยู่เดิมในปัจจุบันนั้น ได้คำนวณต้นทุนสินค้าโดยใช้ประสบการณ์จากผู้บริหารเป็นตัวกำหนดการคำนวณและการปันส่วนต่างๆ เช่น ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ทางตรง ซึ่งวิธีที่ใช้อยู่นี้มีโอกาสทำให้ต้นทุนของผลิตภัณฑ์ที่คำนวณได้มีความแม่นยำที่ไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนที่ได้จากการคำนวณของบางผลิตภัณฑ์สูงกว่าที่ควรจะเป็น และต้นทุนที่ได้จากการคำนวณของบางผลิตภัณฑ์ต่ำเกินไป ดังนั้นการดำเนินงานของโรงงานในเรื่องของการควบคุมต้นทุน, การลดต้นทุน, การตั้งราคาขายผลิตภัณฑ์, การตัดสินใจในการรับคำสั่งการผลิตและอื่นๆ อาจเกิดความผิดพลาดได้ ระบบบัญชีต้นทุนที่ใช้อยู่เดิม (Traditional Costing System) จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อให้วิธีการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความแม่นยำมากขึ้น ต้นทุนที่มีความแม่นยำมากกว่าเดิมจะส่งผลดีให้กับการบริหารการผลิตและการตัดสินใจ ระบบบัญชีต้นทุนตามกิจกรรม (Activity-Based Costing) ซึ่งเป็นระบบการคิดต้นทุนที่ให้ความแม่นยำในการผลิตมากกว่าจึงถูกนำมาใช้แทนระบบบัญชีต้นทุนแบบเดิม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างระบบต้นทุนการผลิตในโรงงาน ด้วยระบบต้นทุนกิจกรรม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษากิจกรรมและข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องของผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงที่สุดจากประเภทต่างๆ ในโรงงานตัวอย่างดังนี้

1. แครไฟฟ้า #1
2. แครลมคู่
3. ไฟหยุดนอน #3
4. ไฟเตือนหมุน #1
5. แพลทเซอร์

ซึ่งผลิตภัณฑ์ทั้ง 5 นี้มีจำนวนการผลิตและกำไรรวมกันมากกว่า 50% ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในปี พ.ศ. 2547

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบต้นทุนของผลิตภัณฑ์ที่แม่นยำมากขึ้น
2. ช่วยในการกำหนดราคาสินค้าในโรงงานได้ถูกต้องมากขึ้น
3. สามารถมองเห็นถึงจุดที่ควรลดต้นทุนได้ดีกว่าเดิม
4. เป็นประโยชน์และแนวทางต่อการคิดต้นทุนของผลิตภัณฑ์อื่นๆในโรงงาน
5. เป็นประโยชน์กับโรงงานอื่นๆที่ยังไม่มีระบบการคิดต้นทุนแบบกิจกรรม
6. เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในเบื้องต้นว่าควรจะรับงานหรือไม่อย่างไร

1.5 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

1. สํารวจงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. สํารวจสภาพปัญหาของโรงงานตัวอย่างพร้อมทั้งศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ
 - 2.1 ข้อมูลที่ใช้ในการระบุกิจกรรมและตัวหลักต้นทุนต่างๆในโรงงาน เช่น เอกสารกำหนดหน้าที่งาน, การศึกษากระบวนการผลิต, เอกสารอธิบายงาน, รายงานต้นทุนผลิตภัณฑ์ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสอบถามและสัมภาษณ์พนักงานในบางตำแหน่งหน้าที่
 - 2.2 ศึกษาวิธีคำนวณต้นทุนของผลิตภัณฑ์ที่โรงงานใช้อยู่ และวิเคราะห์ถึงข้อบกพร่องของระบบการคิดต้นทุนแบบเดิมที่ใช้อยู่
3. พัฒนาระบบการคิดต้นทุนที่เหมาะสม โดยมีขั้นตอนเบื้องต้นดังนี้
 - 3.1 วิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมในการผลิต โดยจะระบุกิจกรรมตามศูนย์ความรับผิดชอบซึ่งอาจใช้แต่ละแผนกเป็นศูนย์

3.2 รวบรวมและวิเคราะห์ต้นทุนทั้งหมดที่ไม่ใช่ทางตรงโดยพิจารณาว่ากิจกรรมแต่ละส่วนมีทรัพยากรใดที่เกี่ยวข้องบ้าง

3.3 กำหนดตัวหลักคั่นต้นทุนทั้งตัวหลักคั่นต้นทุนทรัพยากร และตัวหลักคั่นต้นทุนกิจกรรมแล้วทำการจัดสรรปริมาณการใช้ทรัพยากรไปที่กิจกรรม

3.4 กำหนดค่าต่างๆ ต้นทุนของกิจกรรมต่อหน่วย และเชื่อมต้นทุนกิจกรรมไปที่ผลิตภัณฑ์ พร้อมคำนวณต้นทุนของแต่ละผลิตภัณฑ์

3.5 แสดงผลต้นทุน

4. สร้างระบบต้นทุนฐานกิจกรรม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
5. นำระบบการคิดต้นทุนไปใช้จริงกับผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง
6. เปรียบเทียบผลข้อมูลก่อนและหลังการวิจัย
7. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
8. ทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์